

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 26.4.2017
SWD(2017) 200 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

Sosiaali-indikaattorien tulostaulu

Oheisasiakirja

**KOMISSION TIEDONANTOON EUROOPAN PARLAMENTILLE,
NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE SEKÄ
ALUEIDEN KOMITEALLE**

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin perustamisesta

{ COM(2017) 250 final }

{ SWD(2017) 201 final }

{ SWD(2017) 206 final }

Sosiaalisemman ja oikeudenmukaisemman Euroopan kehittäminen on nykyisen Euroopan komission keskeinen tavoite. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin on tarkoitus antaa suuntaa uudelle sosioekonomiselle lähentymisprosessille ja tukea kansallisen tason uudistuksia. Pilarin tukena on tässä yhteydessä keskeisten indikaattorien tulostaulu, jonka pohjalta arvioidaan osallistuvien jäsenvaltioiden suoriutumista sosiaali- ja työllisyysasioissa. Tällä seurantavälineellä mahdollistetaan samalla hyviin tuloksiin tehtävät vertailut, jotta tilannetta voitaisiin yleisesti parantaa.

Tulostaulu toimii viitekehyksenä yhteiskunnallisen kehityksen seuraamiseksi konkreettisella, kokonaisvaltaisella ja objektiivisella tavalla, ja se on helppokäyttöinen ja kansalaisten helposti ymmärrettävissä. Siinä todetaan hyvissä ajoin jäsenvaltioiden, EU:n ja euroalueen tärkeimmät työllisyyteen ja yhteiskuntaan liittyvät haasteet sekä ajan mittaan tapahtunut kehitys. Tämän tulostaulun kannalta yhteiskunnallinen kehitys määritellään valmiudeksi kohentaa ja pitää yllä hyvinvointia ja mahdollisuuksia, luoda ihmisille edellytykset saavuttaa täysi potentiaalinsa ja täyttää perustarpeensa.

Tässä määritelmässä viitataan kolmeen yhteiskunnallisen kehityksen ulottuvuuteen: 1) yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille, 2) dynaamiset työmarkkinat ja oikeudenmukaiset työolot sekä 3) julkiset tuet / sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus.

- 1) ”**Yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille**” kattavat koulutukseen, osaamiseen ja elinikäiseen oppimiseen, sukupuoleen, eriarvoisuuteen ja sosiaaliseen liikkuvuuteen, elinoloihin ja nuorisoon liittyviä oikeudenmukaisuutta koskevia näkökohtia.
- 2) ”**Dynaamiset työmarkkinat ja oikeudenmukaiset työolot**” vastaa kysymykseen siitä, toimivatko markkinat tehokkaasti ja vapaasti, jotta uudelleensijoittuminen ja työnhaku kilpailussa taloudessa helpottuisi. Tähän otsakkeeseen kuuluvat indikaattorit kattavat työmarkkinoiden toiminnan, työllisyyteen ja siirtymiin annettavan tuen sekä toisaalta työehtoihin ja palkkoihin liittyvän oikeudenmukaisuuden.
- 3) ”**Julkiset tuet / sosiaalinen suojelu ja sosiaalinen osallisuus**” kattaa julkisilla tuilla ja/tai sosiaalisen suojelun avulla saavutettavat oikeudenmukaiset tulokset. Nämä indikaattorit kattavat lähinnä palvelujen tarjonnan ja sosiaaliset turvaverkot.

Tulostaulussa verrataan EU:n jäsenvaltioiden suoriutumista EU:n ja euroalueen keskiarvoihin. Lisäksi sen avulla on mahdollista verrata ainakin joidenkin sen osatekijöiden osalta EU:n suoriutumista muihin kansainvälisiin toimijoihin nähden. Tällaisen vertailuanalyysin avulla voidaan empiiriseltä pohjalta uudistaa parhaisiin käytäntöihin perustuvan vastavuoroisen oppimisen prosesseja. Tulostaulun avulla voidaan myös visualisoida pitkän aikavälin suuntauksia. Indikaattorit jaotellaan myös, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, iän, sukupuolen ja/tai koulutustason mukaan.

On valittu 12 osa-aluetta, joilla yhteiskunnallista kehitystä voidaan mitata. Ne liittyvät johonkin edellä mainituista kolmesta luvusta. Näiden osa-alueiden kattamiseksi ehdotetut indikaattorit esitetään liitteessä. Ne perustuvat olemassa oleviin määrällisiin tietoihin, joita ovat keränneet Eurostat (saatu lähinnä EU:n tulo- ja elinotilastoista (EU-SILC), joka neljäs vuosi tehtävästä ansiorakennetutkimuksesta yhdistettynä vuotuisiin kansallisiin arvioihin sekä työvoimatutkimuksesta (LFS)) ja OECD.

Talouspolitiikan vuotuinen eurooppalainen ohjausjakso on tärkeä väline, jonka avulla voidaan seurata tiiviisti kehitystä EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla. Se kattaa useita Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa käsiteltyjä aloja. Tulostaulusta keskustellaan näiltä osin asiaan liittyvissä neuvoston komiteoissa, jotta sitä voitaisiin käyttää talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa ja se voitaisiin sisällyttää vuotuisen yhteiseen työllisyysraporttiin, joka julkaistaan joka syyskuu yhdessä vuotuisen kasvuselvityksen kanssa. Tässä yhteydessä kunkin osa-alueen ensimmäisiä indikaattoreita (lihavoituina) olisi käytettävä tulostaulun pääindikaattoreina, jotka olisi sisällytettävä yhteiseen työllisyysraporttiin. Muut indikaattorit ovat toissijaisia indikaattoreita, joista yhteisen työllisyysraportin tekstissä raportoitaisiin tarpeen mukaan. Työllisyyteen liittyvien ja sosiaalisten näkökohtien merkityksen kasvettua talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä viime vuosina työllisyyttä koskevat ja sosiaaliset haasteet on tulostaulun ansiosta helpompi ottaa paremmin huomioon talouspolitiikan eurooppalaisella ohjausjaksolla ja siihen perustuvissa euroaluetta koskevissa ja maakohtaisissa suosituksissa, joissa voidaan ottaa huomioon ja edistää asiaan liittyviä kohdennettuja uudistuksia kansallisten erityispiirteiden mukaan. Se voisi lisäksi toimia vertailukohtana sosiaalisen ulottuvuuden osalta euroalueella tehdylle työlle.

Liite – Sosiaali-indikaattorien tulostaulu: pääindikaattorit ja toissijaiset indikaattorit

Yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy työmarkkinoille	
Koulutus, osaaminen ja elinikäinen oppiminen	1. Varhain koulunkäynnin lopettaneet (<i>Varhain koulunkäynnin lopettaneet 18–24-vuotiaat, sukupuolen mukaan</i>) <i>Eurostat</i>
	<i>Aikuisten osallistuminen koulutukseen</i> (<i>Elinikäinen oppiminen – prosenttiosuus koulutukseen osallistuvista 25–64-vuotiaista, sukupuolen mukaan</i>) <i>Eurostat</i>
	<i>Alisuoriutuminen (PISA-tuloksissa heikko suoritustaso matematiikassa – 15-vuotiaat)</i> <i>OECD</i>
	<i>Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet 30–34-vuotiaiden ikäryhmässä</i> (<i>Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet – prosenttiosuus 30–34-vuotiaista, jotka ovat suorittaneet korkea-asteen tutkinnon, sukupuolen mukaan</i>) <i>Eurostat</i>
Sukupuolten tasa-arvo työmarkkinoilla	2. Sukupuolten välinen työllisyysero (<i>Sukupuolten välinen ero työllisyysasteessa</i>) <i>Eurostat</i>
	<i>Sukupuolten välinen ero osa-aikatyön tekemisessä</i> (<i>Sukupuolten välinen ero osa-aikatyön tekemisessä osuutena kokonaistyöllisyydestä</i>) <i>Eurostat</i>
	<i>Sukupuolten välinen tasoittamaton palkkaero</i> (<i>Tasoittamattomat sukupuolten väliset tuntipalkkaerot (prosentteina)</i>) <i>Eurostat</i>
Eriarvoisuus ja sosiaalinen nousu	3. Tuloerot (<i>Mitattuna ylimmän ja alimman tuloviidenneksen tulo-osuuksien suhteena – S80/S20</i>) <i>Eurostat</i>
	<i>Opiskelijoiden sosioekonomiseen asemaan pohjautuvat vaihtelut suorituskyvyssä</i> (<i>sosioekonomisen ja kulttuurisen aseman vaikutus PISA-tuloksiin</i>) <i>OECD</i>
Elinolot ja köyhyys	4. Köyhyys- ja syrjäytymisriskiaste (<i>köyhyyteen ajautumisen tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien prosenttiosuus koko väestöstä, sukupuolen mukaan</i>) <i>Eurostat</i>
	<i>Köyhyysriskiaste</i> (<i>köyhyyteen ajautumisen vaarassa olevien prosenttiosuus koko väestöstä, sukupuolen mukaan</i>) <i>Eurostat</i>
	<i>Vakavan aineellisen puutteen aste</i> (<i>vakavasta aineellisesta puutteesta kärsivien prosenttiosuus koko väestöstä, sukupuolen mukaan</i>) <i>Eurostat</i>

	<p><i>Hyvin alhaisen työssäkäyntiasteen talouksissa asuvat henkilöt (prosenttiosuus 60-vuotiaasta ja sitä nuoremasta väestöstä, joka asuu hyvin alhaisen työssäkäyntiasteen talouksissa, sukupuolen mukaan)</i> Eurostat</p>
	<p><i>Erittäin puutteellisissa asuinoloissa asuvien osuus (ahtaasti ja puutteellisissa asuinoloissa asuvien prosenttiosuus koko väestöstä, asunnon hallintaperusteen mukaan)</i> Eurostat</p>
Nuoriso	<p>5. Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevat nuoret 15–24-vuotiaiden ikäryhmässä (<i>NEET-aste, sukupuolen mukaan</i>) Eurostat</p>
Dynaamiset työmarkkinat ja oikeudenmukaiset työolot	
Työvoimarakenne	<p>6. Työllisyysaste (<i>20–64-vuotiaat, sukupuolen, iän ja koulutustason mukaan</i>) Eurostat</p>
	<p>7. Työttömyysaste (<i>15–74-vuotiaat, sukupuolen, iän ja koulutustason mukaan</i>) Eurostat</p>
	<p><i>Työvoimaosuus (15–64-vuotiaat, sukupuolen ja iän mukaan)</i> Eurostat</p>
	<p><i>Nuorisotyöttömyysaste (15–24-vuotiaat, sukupuolen mukaan)</i> Eurostat</p>
	<p><i>Pitkäaikaistyöttömien osuus (koko työvoimasta, sukupuolen mukaan)</i> Eurostat</p>
Työmarkkinoiden dynamiikka	<p>8. Aktivointitoimet – työmarkkinatoimenpiteisiin osallistujat 100:aa työnhakijaa kohti (koko väestö) Eurostat</p>
	<p><i>Nykyisessä työpaikassa työskentely työsuhteen keston mukaan</i> <i>Prosenttiosuus nykyisessä työpaikassaan olevista työllisistä työsuhteen keston mukaan (yksi vuosi tai alle, 1–2 vuotta, 2–5 vuotta, yli 5 vuotta)</i> Eurostat</p>
	<p><i>Määräaikaisten työsuhteiden vakinaistaminen (keskiarvo 3 vuotta)</i> <i>(prosenttiosuus vähintään 18-vuotiaasta väestöstä, jonka työllisyysasema muuttui määräaikaisesta sopimuksesta edellisenä vuonna vakinaiseen sopimukseen kuluvana vuonna, sukupuolen mukaan)</i> Eurostat</p>
Tulot, ansiotulot mukaan luettuina	<p>9. Oikaistu kotitalouksien käytettävissä oleva reaali bruttotulo (ostovoimakorjattu henkeä kohti: indeksi 2008=100) Eurostat</p>

	10. Palkansaajakorvaus tehtyä työtuntia kohti <i>Eurostatin tietoihin perustuvat omat laskelmat</i>
	<i>Työssäkäyvien köyhyysriskiaste</i> <i>(prosenttiosuus vähintään 18-vuotiaasta köyhyysriskissä olevasta väestöstä, sukupuolen mukaan)</i> <i>Eurostat</i>
Julkiset tuet / sosiaalinen suojele ja sosiaalinen osallisuus	
Julkisten toimien vaikutus köyhyyden vähentämiseen	11. Sosiaalisten tulonsiirtojen (muiden kuin eläkkeiden) vaikutus köyhyyden vähentämiseen <i>(Ero koko väestön keskuudessa köyhyysriskin alaisen väestön osuudessa ennen sosiaalisia tulonsiirtoja ja niiden jälkeen, sukupuolen mukaan)</i> <i>Eurostat</i>
	<i>Julkisen talouden toimintokohtaiset menot</i> <i>(Julkisen talouden menot prosenttiosuutena BKT:stä toimintokohtaisesti (sosiaalinen suojele, terveys ja koulu)</i> <i>Eurostat</i>
	<i>Yhteenlaskettu korvaussuhde eläkkeensaajille</i> <i>(65–74-vuotiaiden ikäryhmän yksittäisten mediaanibruttoeläkkeiden ja 50–59-vuotiaiden ikäryhmän yksittäisten mediaanibruttotulojen suhde)</i> <i>Eurostat</i>
Varhaiskasvatus	12. Virallisten lastenhoitopalvelujen piirissä olevat alle 3-vuotiaat lapset <i>(Virallisten lastenhoitopalvelujen piirissä olevat lapset (osuus lapsista samassa ikäryhmässä – 0–3-vuotiaat)</i> <i>Eurostat</i>
Terveydenhuolto	13. Henkilön jääminen oman ilmoituksensa mukaan vaille tarvitsemaansa sairaanhoitoa (EU SILC) <i>(vaille tarvittavaa sairaanhoitoa jäämisestä ilmoittaneiden prosenttiosuus koko väestöstä, sukupuolen mukaan)</i> <i>Eurostat</i>
	<i>Toimintakykyisen elinajan odote (65-vuotiaana)</i> <i>Eurostat</i>
	<i>Itse maksetut terveydenhuoltomenot</i> <i>Eurostat</i>
Tietotekniikan käyttömahdollisuudet	14. Henkilöiden digitaalisen osaamisen taso <i>(Niiden osuus väestöstä, joilla on perustason tai sen ylittävät yleiset digitaaliset taidot, sukupuolen mukaan)</i> <i>Eurostat</i>
	<i>Digitaalitalouden ja -yhteiskunnan indeksi (DESI), siirtoyhteydet: kiinteän laajakaistan levinneisyys (33 %), mobiililaajakaistan levinneisyys (22 %), nopeus (33 %) ja hinta (11 %)</i> <i>Digitaalistrategian tulostaulu</i>